Національний
Університет
Біоресурсів і
Природокористування
України

НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Ніжинський агротехнічний інститут є відокремленим підрозділом одного із провідних вищих навчальних закладів України - Національного університету біоресурсів і природокористування України, який очолює **Дмитро Олексійович Мельничук**, Герой України, доктор біологічних наук, професор, академік Національної академії наук і Української академії аграрних наук.

Національний університет біоресурсів і природокористування України відповідно до статусу вищих навчальних закладів має IV рівень акредитації, є закладом дослідницького типу, який провадить освітню, науково-дослідну, науково-інноваційну, навчально-виробничу та інформаційно-консультаційну діяльність, спрямовану на вивчення сучасних проблем науки про життя і навколишнє природне середовище, використання, відтворення та збалансований розвиток біоресурсів наземних і водних екосистем, запровадження новітніх природоохоронних агро- і біотехнологій, технологій відродження безпечності та родючості ґрунтів, енергозберігаючих агротехнологій, екологічного і правового менеджменту в сільській місцевості, здійснення моніторингу і контролю за дотриманням стандартів, якістю і безпекою сільськогосподарської продукції, продуктів її переробки та довкілля.

Навчальний процес і наукові дослідження НУБіП України забезпечують понад 3000 науково-педагогічних і педагогічних працівників, у тому числі - 350 - професорів і докторів наук, понад 1380 - доцентів і кандидатів наук.

До складу Університету входять 12 навчально-наукових та науково-дослідних інститутів, які створилися в процесі інтеграції близькопрофільних кафедр, факультетів, навчально-наукових, навчально-науково-виробничих та навчально-виробничих центрів; проблемні, наукові та навчальні лабораторії; технологічні підприємства, цехи, ферми, майстерні; 12 регіональних вищих навчальних закладів I-III рівнів акредитації, навчально-дослідні господарства та дослідні станції.

Колектив Ніжинського агротехнічного інституту пишається тим, що він є складовою частиною велетенського механізму Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Nizhyn Agrotechnical Institute is the separated subdivision one of the leading higher educational institutions of Ukraine the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine which is headed by **Dmytro O. Melnychuk**. The Hero of Ukraine, Doctor in Biology, Professor, Academician of the National Academy of Sciences and the Ukrainian Academy of Agricultural Sciences.

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine according to the status of higher education has the IV level of accreditation is the research type university, which conducts educational and research, scientific and innovating, educational , industrial and consultancy activities aimed at the study of contemporary issues of life science and the environment, usage, reproduction and sustainable development of biological resources in terrestrial and aquatic ecosystems, the introduction of new environmental agro-biotechnology, safety technologies rebirth of fertility of soils, saving agricultural technologies, environmental and legal management in rural areas, monitoring and enforcement of standards, quality and safety of agricultural products, processed products and the environment.

Educational process and research in NULES of Ukraine is provided by more than 3000 of the teachers and scientific workers, including 350 Professors and Doctors of Sciences, more than 1380 Associated professors and Candidates of Sciences.

The University also includes 12 Educational and Research Institutes, which were created by integration of related chairs, departments, faculties, educational research and educational, scientific- educational and industrial production centers, problems, research and teaching laboratories, technology companies, shops, farm workshops, 12 regional higher educational establishments of I-III level of accreditation, training and experimental farms and research stations.

Nizhyn Agrotechnical Institute is proud of being a part of the huge mechanism of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

ВІД РЕМІСНИЧОГО УЧИЛИЩА ДО ІНСТИТУТУ

1895 р. 1 липня - засноване Ніжинське ремісниче училище.

1900 р. 1 липня - училище перейменовано в Ніжинське технічне училище імені О.Ф. Кушакевича.

1920 р. - на базі училища створено Ніжинський політехнікум.

1922 р. - політехнікум реорганізовано в хіміко-механічний технікум, згодом в агротехнікум з відділенням сільськогосподарського машинобудування.

1929 р. - агротехнікум реорганізовано в індустріальний технікум.

1933 р. - створено Ніжинський технікум механізації сільського господарства.

1993 р. - наказом Міністерства сільського господарства і продовольства України від 04.08.93 №214 технікум реорганізовано в Ніжинський агротехнічний коледж.

1996 р. - Постановою Кабінету Міністрів України від 23.04.96 №448 коледж передано до сфери управління Національного аграрного університету.

2001 р. - Постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.2001 №508 утворено Ніжинський агротехнічний інститут, що діє в складі Національного аграрного університету.

2005 р. - рішенням ДАК від 24.05.2005, протокол №56, інститут акредитовано в цілому за третім рівнем.

2006 р. - наказом ректора Національного аграрного університету від 19.06.2006 №392 створено відокремлений структурний підрозділ Національного аграрного університету “Ніжинський агротехнічний інститут”.

2008 р. - Постановою Кабінету Міністрів України від 30.10.2008 р. № 945 та наказом Національного університету біоресурсів і природокористування України від 15.12.2008 р. Відокремлений структурний підрозділ Національного аграрного університету “Ніжинський агротехнічний інститут” перейменований у Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України “Ніжинський агротехнічний інститут”.

FROM VOCATIONAL SCHOOL TO THE INSTITUTE

July 1, 1895 - Nizhyn Vocational School was founded

July 1, 1900 - Nizhyn Vocational School was renamed Nizhyn Technical School after O.F. Kushakevych

1920 - Nizhyn Polytechnic School was established on the foundation of Nizhyn Technical School

1922 - The Polytechnic School was reorganized into the Technical School of Chemistry and Mechanization, and soon into Agrotechnical School with the agricultural machine-building department

1929 - the Agrotechnical School was reorganized into the Industrial Technical School

1933 - Nizhyn Technical School of Mechanization of Agriculture was founded

1993 - the Technical School of Mechanization was reorganized into Nizhyn Agrotechnikal College (Order of Ministry of Agriculture and Food of Ukraine, dated August 4, 1993, №214)

1996 - Nizhyn Agrotechnical College was given under the management of National Agrarian University (Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, dated April 23, 1996, №448)

2001 - Nizhyn Agrotechnical Institute was formed within National Agrarian University (Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, dated May 16, 2001, № 508)

2005 - Agrotechnical Institute was accredited as an Institute with Level III Accreditation (Decision of State Certification Committee, dated May 24, 2005, №56)

2006 - Agrotechnical Institute was made a separate subdivision of National Agrarian University "Nizhyn Agrotechnical Institute" (Order of National Agraricultural University, dated June 19, 2006, №392)

2008 - A Separate Subdivision of National Agrarian University was renamed into a Separate Subdivision of National University of Life an Environmental Sciences of Ukraine "Nizhyn Agrotechnical Institute" (Resolution № 945 of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated October 10, 2008 and the Oder of National University of Life an Environmental Sciences of Ukraine dated December 12, 2008)

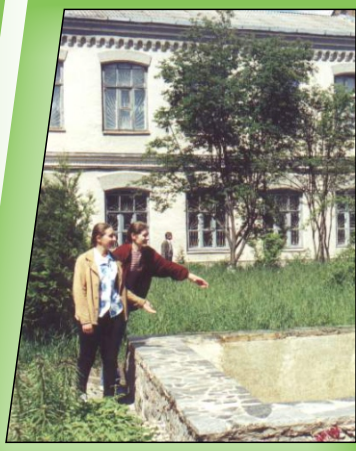

Ніжинський агротехнічний інститут по праву можна назвати дітищем його директора, кандидата педагогічних наук, доцента, заслуженого працівника народної освіти України **Василя Степановича Лукача**, багатогранної особистості, здатної на творчий пошук, енергійні починання.

Нині в навчальному закладі в повній мірі реалізується ступенева система вищої освіти. Інститут здійснює підготовку фахівців за денною та заочною формами навчання з 4 напрямів і 6 спеціальностей за освітньо-кваліфікаційними рівнями "Бакалавр", "Спеціаліст" та з 6 спеціальностей за ОКР "Молодший спеціаліст". Реалізуються програми скороченого курсу для випускників рівня "Кваліфікований робітник". Кращі випускники інституту продовжують навчання в Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

Навчальний процес в інституті забезпечують понад 180 науково-педагогічних та педагогічних працівників. Серед них 18 докторів наук, 78 кандидатів наук, 30 викладачів вищої категорії, один заслужений працівник народної освіти, 12 викладачів – відмінників освіти України, 10 викладачів – відмінників аграрної науки і освіти.

Організація навчального процесу спрямована не лише на забезпечення здобуття студентами необхідної професійної компетентності, а й на формування особистості, що впевнено може претендувати на своє місце в соціально-економічній системі держави: у науці, виробництві, підприємництві. З цією метою в інституті впроваджена кредитно-модульна система організації навчального процесу, яка орієнтована на студента і прозорість результатів навчання.

Потужна матеріально-технічна база, професійні науково-педагогічні та педагогічні кадри кадри, оновлений зміст навчання, застосування в навчальному процесі сучасних комп'ютерних технологій та інноваційних форм і методів навчання, можливість поглибленої практичної підготовки сприяють ефективному оволодінню професією і формуванню особистості майбутніх фахівців – випускників Ніжинського агротехнічного інституту.

Nizhyn Agrotechnical Institute can legitimately be called "the offspring" of its Director, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Honored employee of Public Education of Ukraine **Vasyl S. Lukach**, a versatile personality, able to creative search and energetic initiatives.

The degree system of higher education is fully implemented at the Institute. The Institute provides training for full-time and part-time studying in 4 areas and 6 specialties in education levels "Bachelor", "Specialist" and 6 specialties for Education level "Junior Specialist". Reduced program for graduates with level of "skilled worker" is realized. The best graduates of the Institute, in turn, continue their studies at the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

Educational process at the Institute is provided by qualified scientific and pedagogical staff. 180 teachers with significant scientific and pedagogical experience. Among them 18 Doctors of Sciences, 78 Candidates of Sciences, 30 Teachers of the Higher Degree, 1 Honored Employee of Education of Ukraine, 12 Exemplary - Teachers of Public Education of Ukraine, 10 Exemplary - Teachers of Agrarian Science and Education of Ukraine.

The educational process is aimed not only at ensuring students to obtain the necessary professional competencies, but also on formation of the personality, that can confidently claim the place in the socio-economic system of the state: in science, industry, business. With this aime a credit-modular system of educational process is introduced at the Institute. This system is focused on a student and transparency of learning results.

A powerful material base, professional research and teaching staff, new training content, application in teaching advanced computer technology and innovative forms and methods of training, the possibility of in-depth practical training assist in effective mastery of the profession and the formation of future specialists – graduates of Nizhyn Agrotechnical Institute.

Основне завдання науково-педагогічних та педагогічних працівників – підвищення ефективності навчального процесу в інституті через організаційні та дидактичні засоби. Організація навчального процесу в інституті покладена на заступника директора з навчальної роботи **Світлану Вікторівну Толочко.**

Для підготовки фахівців в інституті застосовується сучасна технологія організації навчального процесу, здійснено певні структурні зміни, які стосувалися графіка навчального процесу, навчальних планів, структури навчальної діяльності студента та технологій оцінювання його навчальних досягнень у процесі впровадження кредитно-модульної системи навчання.

Навчально-методичний відділ очолює **Валентина Федорівна Ожема.** Відділ здійснює планування, організацію та управління навчальною діяльністю, контроль за якістю та ефективністю навчального процесу, облік і звітність з питань навчальної роботи, розробку та впровадження сучасних освітніх технологій навчання, узагальнення та поширення передового досвіду в навчально-методичній роботі, надання допомоги викладацькому складу у вивченні прогресивних методів навчання та опануванні педагогічною майстерністю.

З метою створення інтерактивного комплексу методичного забезпечення навчальних дисциплін в інституті функціонує відділ ТЗН, інформатизації та дистанційної освіти. Його завідувачем є **Анатолій Анатолійович Заверткін.** Нині студент має можливість отримати весь пакет необхідної навчально-методичної літератури та інформації у внутрішній комп'ютерній мережі інституту, віртуальній бібліотеці або через систему Інтернет. З цією метою в інституті облаштовано 19 сучасних комп'ютерних лабораторій. Важливу роль в організації методичної роботи відіграє локальна мережа інституту, яка об'єднує навчальні, наукові та адміністративні підрозділи.

Новою формою організації навчального процесу є система дистанційного навчання Moodle – середовище, яке забезпечує взаємодію між викладачем і студентами та є одним з основних елементів організації дистанційних курсів.

The main task of research and teaching staff is to improve the educational process at the Institute with the help of organizational and didactic tools. The organization of educational process at the Institute is laid on the Vice Director in Educational Work **Svitlana V. Tolochko.**

The modern technology of the educational process is used at the Institute for training students. Some structural changes related to curriculum, structure of learning activities and students technology assessment of their academic achievements in the implementation of credit-module system have been made.

Educational-methodical department is headed by **Valentyna F. Ozhema.** Department provides planning, organization and management of educational activities, Moreover it controls quality and efficiency of educational process, accounting on the questions of the educational work, development and implementation of modern educational technologies in studying, assisting teachers in studying of advanced methods of training and mastery of teaching skills.

In order to create complex of interactive methods of teaching subjects in the institute operates the department of TMT, information and distance education. His head is **Anatoliy A. Zavertkin**. Now a student can get the whole package needed educational materials and information in the internal computer network of the Institute, a virtual library or via the Internet. To this end, the Institute has 19 modern equipped computer laboratories. Important role in organizing the technical work plays a LAN of the Institute that brings together education, research and administrative units.

A new form of organization of the educational process is the distance learning system Moodle – an environment that provides interaction between teacher and students, and is a key element of the organization of distance learning courses.

Підготовка фахівців технічного профілю з механізації сільського господарства у Ніжинському агротехнічному інституті здійснюється ще з 1933 року. Як структурний підрозділ факультет механізації сільського господарства створений у 2001 році. Весь цей час його очолює кандидат технічних наук, заслужений викладач НУБіП України, відмінник освіти України **Володимир Іванович Василюк.**

Нині на факультеті навчається понад 500 студентів. Педагогічною діяльністю займаються досвідчені викладачі – кандидати наук, доценти, відмінники освіти України, заслужені викладачі НУБіП України. Активну участь у підготовці висококваліфікованих фахівців беруть також доктори наук, професори НУБіП України – основоположники потужних наукових шкіл.

На кафедрах факультету проводиться робота з упровадження сучасних технологій виробництва зернових, технічних, плодово-ягідних культур. Виконуються дослідження з удосконалення робочих органів сільськогосподарської техніки, покращення технологічних процесів розведення свиней та ВРХ, розробки устаткування з переробки та зберігання продукції.

Навчальний та науковий процес забезпечують сучасні навчально-наукові лабораторії: деталей машин; механіки матеріалів і конструкцій; матеріалознавства і ТКМ; двигунів внутрішнього згорання; електрообладнання; підйомно-транспортних механізмів; сільськогосподарських машин; ремонту; стандартизації, сертифікації і метрології тощо.

За результатами проведених досліджень науковцями факультету видано 10 підручників, 36 монографій та навчальних посібників, опубліковано близько 140 наукових статей. Студенти факультету є переможцями всеукраїнських профільних олімпіад та наукових конкурсів, беруть активну участь у науково-дослідній роботі.

Факультетом налагоджено тісний зв'язок з виробництвом, що дозволяє студентам закріплювати теоретичні знання на практиці. Серед постійних партнерів передові підприємства агропромислового комплексу: СТОВ "Дружба-Нова", ТОВ АПК "Магнат", ТОВ "НВП "Метекол", ТОВ "КРОК-АГРО". ТОВ "Земля і воля", ТОВ "Ніжинський консервний завод", ПАТ "Завод "Ніжинсільмаш", ПСП "Пісківське", агрохолдинг "Мрія" тощо.

Training of Engineers- Mechanics for agriculture in Nizhyn Agrotechnical Institute have deep roots as its history began in 1933. As the structural subdivision the Faculty of Mechanization of Agriculture was created in 2001 as structural subdivision of the Institute. All this time it is headed by Candidate of Technical sciences, Honored teacher of NULES of Ukraine, Exemplary-Teacher of Public Education of Ukraine **Volodymyr I. Vasylyuk.**

Howdays the Faculty trains more than 500 students. Experienced teachers – Candidates of Sciences, Associate professors, Exemplary-Teachers of Public Education of Ukraine, Honored teachers of NULES of Ukraine work at the faculty. Doctors, professors of NULES of Ukraine- founders of strong scientific schools also actively participate in training highly qualified specialists.

The chairs of the Faculty are working on the development and establishing of modern mechanized technologies for growing cereals, fruit crops. Researches on improving the working parts of agricultural machinery are being performed; processes of improving of equipment for processing and storage in pig breeding and stock-breeding are being developed.

Educational and research process is provided at modern teaching and research laboratories such as: Machine Tools, Sciences and Technology of Construction Materials, Mechanics of Materials and Structures, Internal Combustion Engines, Electrical Equipment, Transport and Lifting Mechanisms, Agricultural machinery, Repair, Standardization, Certification and Metrology, and others.

10 books, 36 monographs and textbooks, about 140 scientific articles have been published by the scientists of the Faculty. Students of the faculty take part in All-Ukrainian competitions and specialized scientific competitions and became the winners. They are actively involved in research work.

Faculty established a close relationship with the production. It allows students to consolidate the theoretical knowledge in practice. Among regular partners are leading agrarian companies such as JV "Druzhba-Nova", LTD. "Magnat", LTD "SPE Meteko ", LTD" KROK-AGRO ",LTD "ZEMLYA I VOLYA, LTD "Nizhyn Cannery", PAC "Plant" Nizhynsilmash" PAC "Piskivske ",agricultural holding "Mriya"and others.

Факультет електрифікації і автоматизації сільського господарства розпочав свою діяльність у 1946 році зі створення відділення електрифікації сільського господарства. У 2001 році у зв'язку з реорганізацією навчального закладу створений факультет електрифікації і автоматизації сільського господарства. Керівництво факультетом здійснює **Валерій Васильович Лементарьов.**

Факультет проводить підготовку за двома освітньо-кваліфікаційними рівнями: "Бакалавр" (напрям підготовки "Енергетика та електротехнічні системи в агропромисловому комплексі") і "Спеціаліст" (спеціальність "Енергетика сільськогосподарського виробництва"). Щорічно на факультеті навчається близько 400 студентів.

У складі факультету функціонує 3 кафедри: автоматизації та електрифікованих технологій в аграрному виробництві; природничо-фундаментальних дисциплін; фізичного виховання. Їх діяльність проходить у тісній співпраці з відповідними кафедрами НУБіП України. Свою наукову діяльність кафедри орієнтують на проведення наукових досліджень з актуальних напрямів аграрної науки, зокрема використання альтернативних джерел енергії, застосування електротехнологій в сільськогосподарському виробництві, автоматизації стадій агропромислового виробництва. Усі отримані результати постійно впроваджуються у виробництво в навчально-науково-виробничому підрозділі інституту та підприємствах області.

Протягом останніх років на факультеті введено в експлуатацію сучасні лабораторії, а саме: електричного освітлення та опромінення; автоматизації технологічних процесів; курсового та дипломного проектування; електронагріву та електротехнологій; ТО і ремонту енергообладнання та засобів автоматизації; електропостачання; автоматизації та комп'ютерно інтегрованих технологій.

Випускники факультету працюють у господарствах агропромислового виробництва, галузях переробки сільськогосподарської продукції, у районах електричних мереж, електричних компаніях на посадах інженерів-електриків та енергетиків.

Faculty of electrification and automation of agriculture started its history in 1946, when it was the Department of Electrification of agriculture. In 2001 the Faculty of Electrification and Automation of Agriculture was created according to the reorganization of educational establishment. **Valery V. Lementaryov** manages the Faculty.

Faculty trains students in two educational levels: "Bachelor" (area of training "Energy and electrical systems in agriculture") and "Specialist" (specialty "Power of agricultural production"). About 400 students study at the Faculty annually.

There are three chairs at the Faculty. They are: Automation and Electrified Technologies in Agricultural Production, Natural Fundamental Disciplines, and Physical Training. Their work is done in close cooperation with the relevant chairs of the NULES of Ukraine. Chairs direct their research activities on scientific investigations in priority areas of agricultural science, including the usage of alternative energy sources, the usage of Electrotechnology in agricultural production, automation of stages of agricultural production. All results are constantly being introduced into production at educational research and production subdivision of the Institute and at the enterprises of the region.

In recent years modern laboratories were equipped at the Faculty. They are: Electric Lighting and Exposure; Automation of Technological Processes; Course and Diploma Projects; Electric heating and Electrotechnology; Maintenance and Repair of Power Equipment and Automation; Electrical; Automation and Computer Integrated Technologies.

Graduates of the Faculty work at the farms of agricultural production, agricultural processing industries, in the areas of electrical networks, electrical companies and occupy the positions of electrical engineers and electrician.

Економічна підготовка фахівців сільського господарства в навчальному закладі започаткована з 1996 року. Нині в інституті функціонує факультет економіки та менеджменту, який очолює **Наталія Георгіївна Царук.**

Факультет здійснює підготовку бакалаврів з напрямів "Менеджмент", "Облік і аудит" та спеціалістів зі спеціальностей "Менеджмент організацій" та "Облік і аудит". Щорічно на факультеті навчається близько 700 студентів денної та заочної форм навчання.

Студенти мають можливість отримати знання з теорії бухгалтерського обліку, підприємництва, економічного аналізу, технологій виробництва сільськогосподарської продукції, фінансів, менеджменту і маркетингу.

На факультеті функціонують чотири кафедри: менеджменту; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; аграрної економіки; соціально-гуманітарних дисциплін. Діяльність науково-педагогічних та педагогічних працівників факультету проходить у постійній тісній співпраці з науково-педагогічними працівниками економічного факультету та факультету аграрного менеджменту НУБіП України. Спільно вони здійснюють наукові дослідження з найактуальніших економічних проблем: формування концептуальних засад аграрної політики; розвитку сільських територій; удосконалення форм господарювання та інфраструктури ринку; розробки системи управління аграрних підприємств відповідно до концепції адміністративної реформи.

Підготовку фахівців, здатних працювати в ринкових умовах, забезпечують сучасні лабораторії: інформаційних систем та комп'ютерної обробки економічної інформації; навчальної бухгалтерії та діловодства; статистики, аналізу та комп'ютерної обробки економічної інформації; імітаційного моделювання та реінжинірингу бізнес-процесів.

Випускники факультету використовують свої знання, працюючи в аудиторських фірмах, інвестиційних компаніях, підприємствах агропромислового виробництва на посадах начальників відділів збуту, менеджерів з комерційної діяльності, аудиторів, економістів та бухгалтерів.

Economical training of specialists in agriculture has begun since 1996. Now the Faculty of Economics and Management is functioning at the Institute, headed by **Natalya G. Tsaruk.**

Faculty trains Bachelors in area of ""Management", "Accounting and audit" and the Specialists in speciality "Management" and "Accounting and Auditing". About 700 full-time students and correspondence students study at the Faculty every year.

Students have the opportunity to gain knowledge in accounting theory, entrepreneurship, economic analysis, technology of agricultural production, finance, management and marketing.

There are four chairs at the Faculty. They are: Management; Accounting, Analysis and Audit; Agricultural Economics; Social and Human Disciplines. The work of the Faculty is done in constant close cooperation with the scientific and pedagogical staff of the Faculty of Economics and Faculty of Agricultural Management of the NULES of Ukraine. Together they conduct investigation of the most pressing economic problems: the formation of the conceptual framework of agricultural policy; rural development; improving of forms of economic and market infrastructure; development of management system of agricultural enterprises according to the concept of administrative reform.

Training of specialists which are ready to work in market conditions is provided at modern laboratories: Information Systems and Computer Processing of Economic Information; Educational Accounting and Office-work; Statistics; Analysis and Computer Processing of Economic Information, Imitating Modulation and Reengineering of Business Processes.

Graduates of the Faculty use their knowledge in audit firms, investment companies, and enterprises of agricultural production. They occupy the positions of the chiefs of marketing departments, business managers, auditors, economists and accountants.

З метою оптимізації ступеневої системи освіти в 2004 році в інституті створено окремий структурний підрозділ інституту – відділення з підготовки молодших спеціалістів, у складі якого працює 10 циклових комісій.

Завідувачем даного підрозділу є **Олена Володимирівна Литовченко**. Нині на відділенні навчається понад 600 студентів.

Підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем "Молодший спеціаліст" здійснюється за такими спеціальностями: "Експлуатація та ремонт машин і обладнання агропромислового виробництва"; "Монтаж, обслуговування та ремонт електротехнічних установок в агропромисловому комплексі"; "Монтаж, обслуговування засобів і систем автоматизації технологічного виробництва"; "Обслуговування комп'ютерних систем і мереж"; "Організація перевезень і управління на автотранспорті"; "Бухгалтерський облік". Необхідність їх підготовки обумовлена потребами Чернігівського регіону, що підтверджується замовленнями Департаменту агропромислового розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації.

Підготовку студентів за спеціальностями ОКР "Молодший спеціаліст" забезпечують лабораторії та кабінети дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу, математичного та природничо-наукового циклу (нарисної геометрії та інженерної графіки, технічної механіки, матеріалознавства і технології конструкційних матеріалів, математики, інформатики та комп´ютерних технологій, теоретичних основ електротехніки), циклу професійної та практичної підготовки (експлуатації машин і обладнання, ремонту машин і обладнання, організації вантажних та пасажирських перевезень, фінансового обліку і фінансування, навчальної бухгалтерії і діловодства, монтажу, налагодження засобів і систем автоматизації та технічного обслуговування ЕОМ, комп´ютерних мереж, автоматизації та комп´ютерно-інтегрованих технологій і мікропроцесорної техніки, монтажу енергообладнання і систем керування тощо).

Випускники відділення працюють у різних регіонах України, а також мають можливість продовжувати навчання за скороченим терміном за освітньо-кваліфікаційним рівнем "Бакалавр".

The Department of Junior Specialists was organized in 2004 to optimize level education system as a separate structural subdivision of the Institute. There are 10 cyclic commissions in the Department.

The Head of this subdivision is **Elena V. Litovchenko.** More than 600 students study at the Department.

Training of the specialist in the educational qualification level of "Junior specialist" is carried out on the following specialities: "Maintenance and repair of machines and equipment of agroindustrial production"; "Installation, maintenance and repair of electrical installations in agriculture"; "Installation, maintenance of tools and systems of automation of technological production ";"Maintenance of computer systems and networks"; "Transportation organization and management at motor transport"; "Accounting". The need in their training is the necessity of Chernihiv region, and the Department of Agricultural Development of Chernihiv Regional State Administration confirms this order.

Training students in the educational qualification level "Junior Specialist" is provided at the laboratories and class-rooms of humanitarian and socio-economic cycle, mathematical and natural science cycle(descriptive geometry and engineering graphics, engineering mechanics, materials, science and technology of construction of materials, mathematics, computer science and computer technology, the theoretical foundations of electrical engineering), cycle of professional and practical training (operation of machines and equipment, repair of machinery and equipment , cargo and passenger traffic, accounting and finance, accounting and office-work, construction, installation of tools and systems of automation and maintenance of computer , computer networks, automation and computer-integrated technologies and microprocessor technology, installation of energy equipment and control systems, etc.).

Graduates of the Department of Junior Specialists work in different regions of Ukraine, and also have the opportunity to continue their education on a reduced course in the educational qualification level of "Bachelor".

Навчально-науково-виробничий підрозділ (ННВП) є унікальним надбанням інституту, що забезпечує студентів однією з найкращих в Україні матеріальною практичною базою. У його структурі понад 1000 гектарів землі, лабораторії рослинництва, тваринництва, ведення фермерського господарства, технічного і технологічного обслуговування, діагностування і ремонту. Показники економічної ефективності підрозділу можуть сміливо конкурувати з передовими сільськогосподарськими підприємствами району і області. Студенти мають змогу проходити практику на сучасній сільськогосподарській техніці, долучатися до селекційних дослідів під керівництвом науковців інституту. ННВП є базою для випробування і запровадження наукових розробок інституту та НУБіП України. Адже в структурі підрозділу діють наукові лабораторії біологічного землеробства, енергозбереження, якості та безпеки сільськогосподарської продукції, переробки сільськогосподарської продукції, інтелектуальної власності.

Організація наукових досліджень в інституті покладена на заступника директора з науково-дослідної роботи та впровадження **Анатолія Григоровича Кушніренка**. Очолюваний ним науково-дослідний підрозділ сприяє оптимізації механізмів взаємодії підрозділів інституту при виконанні науково-дослідних, упроваджувальних, навчальних і навчально-виробничих робіт.

Навчально-науково-виробничий підрозділ здійснює виробничу та комерційну діяльність з метою одержання прибутку на принципах госпрозрахунку й самофінансування. Він створює необхідні умови для практичного навчання студентів за обраною спеціальністю відповідно до навчальних програм на основі зразкового ведення сільськогосподарського виробництва з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу.

По суті навчально-науково-виробничий підрозділ є успішним багатопрофільним підприємством агропромислового виробництва, основна мета якого – навчити студентів працювати в сучасних умовах. Крім того, продукція ННВП регулярно надходить у їдальню інституту, що робить їжу смачнішою та доступнішою для студентів.

The educational research and production subdivision, is an exceptional one unique property that offers students with practical material base which is one of the best in Ukraine. There are more than 1,000 hectares of land, laboratories of crops-growing, livestock-breeding, farming, technical and technological service, diagnosis and repair in its structure. Indicators of economic efficiency of this subdivision can easily compete with the leading agricultural enterprises of district and region. Students have the opportunity to take practice on modern agricultural technology, engage in breeding experiments led by scientists of the Institute. This Subdivision is the basis for testing and implementation of scientific research of the Institute and NULES of Ukraine. There are the laboratories of biological agriculture, energy efficiency, quality and safety of agricultural products, processing of agricultural products, intellectual property in the structure of Educational scientific and production subdivision.

The organisation of scientific investigations is laid on the vice Director for Scientific-Research and Application **Anatoliy A. Kushnirenko**. Scientific and research subdivision headed by him promotes the optimization of institute subdivisions cooperation while fulfilling scientific and research, application, educational and educational-production works.

Operational and commercial activities for getting profit on the principles of self-sufficiency and self-financing is provided at the Subdivision. All necessary conditions for the practical training of students in the chosen specialty according to the curriculum and on the basis of scientific and technological progress are created here.

In fact, Educational scientific and production subdivision is a successful multi-enterprise of agribusiness, whose main purpose is to teach students to work in the modern conditions. Moreover the canteen of the Institute is regularly supplied with products grown at this subdivision. It makes food tastier and more affordable for students.

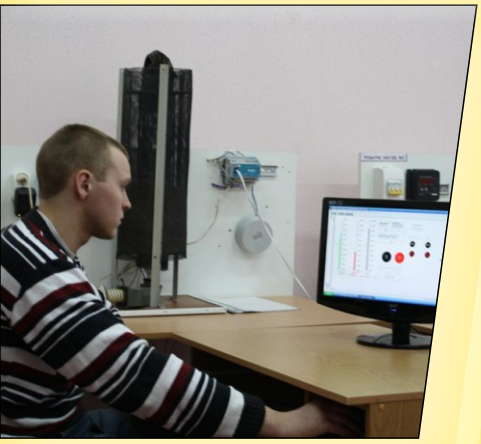

Оцінку діяльності навчального закладу дає виробництво, а конкретніше – працевлаштування випускників, що визначається рівнем їхнього професіоналізму. Саме тому велика увага в навчальному процесі приділяється практичній складовій.

Відповідно до стратегії розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України Ніжинський агротехнічний інститут – навчально-науково-виробничий інститут з поглибленою практичною підготовкою фахівців.

За період навчання студенти проходять навчально-ознайомлювальну, технологічну, професійну, виробничу, переддипломну практики зі свого напряму (спеціальності), що підвищує рівень їх знань.

Основною базою практичного навчання студентів є навчально-науково-виробничий підрозділ інституту, який забезпечує поєднання практичного навчання студентів з виробничою діяльністю трудового колективу.

За останній рік близько 500 студентів пройшли практику на базі інституту в таких лабораторіях: рослинництва, тваринництва, ведення фермерського господарства, технічного і технологічного обслуговування, біологічного землеробства, енергозбереження, якості та безпеки с.г. продукції, переробки с.г. продукції, маркетингових зв'язків (фірмовий магазин «Дари ланів»).

Студенти проходять практику на провідних аграрних і переробних підприємствах: СТОВ «Дружба-Нова», ТОВ АПК «Магнат», ТОВ «НВП «Метекол», ТОВ «КРОК-АГРО». ТОВ «Земля і воля», ТОВ «Ніжинський консервний завод», ПАТ «Завод «Ніжинсільмаш», ПСП «Пісківське», агрохолдинг «Мрія» та інші. Ніжинський агротехнічний інститут має договори про співпрацю з усіма підприємствами-базами практик.

Основна мета навчання студентів – підготовка справжніх фахівців аграрного сектору, які зможуть упевнено конкурувати на сучасному ринку праці.

The production gives the valuation to the educational establishment, and more specifically - graduates employment that depends on the level of their professionalism. This is why great attention in the classroom is given a practical component.

According to the development strategy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine "Nizhyn Agrotechnical Institute" was defined as Educational Research and Production Institute with depth practical training.

During training students receive training trial, technological, professional, industrial, diploma practice on their direction (specialty), which increases their level of knowledge.

The main base of practical training of students is educational scientific and production subdivision of the Institute. It provides a combination of practical training of students with industrial activity of workers.

Last year about 500 students had practice at the Institute in the following laboratories: crops production, stock-breeding, farming, technical and engineering services, biological agriculture, energy efficiency, quality and safety of agricultural production, conversion of farm production, marketing ties (company store "Dary laniv").

Students have practice at major agricultural and conversional enterprises: JV "Druzhba-Nova", Ltd "Magnat", Ltd "SPE" Metekol ", Ltd" KROK-AGRO ", Ltd "Zemlya i Volya", Ltd "Nizhyn cannery", Pac "Plant" Nizhynsilmash ",PAE" Piskivske ",agricultural holding" Mriya "and others. Nizhyn Agrotechnical Institute has cooperation agreements with all enterprises, databases practices.

The main task of teaching students is to train real specialists for the agricultural sector that can confidently compete in today's job market.

Ніжинський агротехнічний інститут має багатий досвід міжнародного співробітництва. З моменту заснування клубу інтернаціональної дружби в інституті побували представники більше 50 країн світу.

Яскравою сторінкою ввійшла в історію інституту трирічна програма співробітництва між навчальними закладами України та США. Активними учасниками унікального проекту, започаткованого Національним університетом біоресурсів і природокористування України, стали кращі студенти Ніжинського агротехнічного інституту. Їх партнерами в програмі обміну були студенти Джефферсон-Скрентон школи штату Айова США.

У 2012 році було підписано договір про співпрацю між інститутом та Індустріально-економічним коледжем ім. академіка Г.С.Сейткасимова (Республіка Казахстан).

Інститут активно співпрацює з Поліським державним університетом (Республіка Білорусь), Білоруською сільськогосподарською академією, Великолуцькою державною сільськогосподарською академією (Росія), Мар'їногорським аграрно-технічним коледжем ім. В.Лобанка (Республіка Білорусь), Консульським відділом Посольства Республіки Польща в Україні, Відділом преси, освіти і культури посольства США в Україні.

Налагодження зв'язків із навчальними закладами та установами близького й дальнього зарубіжжя в інституті покладено на заступника директора з гуманітарної освіти, виховання та міжнародних зв'язків **Ларису Павлівну Распутню**. За її сприяння стажування на провідних сільськогосподарських підприємствах світу дуже популярні в навчальному закладі. Понад 50 студентів інституту щорічно проходять практику за кордоном. Набутий досвід має важливе значення для подальшого навчання та працевлаштування.

Молоді науковці спілкуються з представниками програми імені Фулбрайта. Науково-дослідницька співпраця колективу інституту з голландською фірмою "Нунемс" та німецько-французько-українською фірмою "Авентіс" – цікава та корисна для її учасників

Науково-практичні конференції, семінари, зустрічі делегацій, форуми є дієвими формами міжнародного співробітництва.

Nizhyn Agrotechnical Institute has rich experience in international cooperation. The Institute was visited by representatives from more than 50 countries since the foundation of international friendship club.

The bright page in the history of the Institute was a three-year program of cooperation between educational establishments of Ukraine and the USA. Active participants of a unique project launched by the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, became the best students of Nizhyn Agrotechnical Institute. Their partners in the exchange program were students of Jefferson Scranton School of the state of Iowa, USA.

An agreement on cooperation between the Institute and the Industrial and Economic College named after academic H.S.Seytkasymova (Republic of Kazakhstan) was signed in 2012

The Institute actively cooperates with Poleskiy State University (Belarus), Belarusian Agricultural Academy, Velykolukskaya State Agricultural Academy (Russia), Mar'yinohorskiy Agricultural and Technical College named after V.Lobanok (Belarus), Consular Department of the Embassy of Poland in Ukraine, the Public Affairs Section of the U.S. Embassy in Ukraine.

Establishing of contacts with foreign education establishments and firms is laid on the Vice Director for Humanity, bringing up and International Relations **Larysa P. Rasputnya**. For her promotion field work programs at foreign agricultural farms became very popular among the students of the Institute. Over 50 students are trained each year abroad. The experience they get is essential for further learning and employment.

Young research workers communicate with the representatives of the Fulbright Scholar Program. Scientific-research collaboration of the Institute with the Dutch firm "Nunems" and the German-French-Ukrainian company "Aventis" is interesting and useful for the participants

Scientific-practical conferences, seminars, meetings of delegations forums are the effective forms of international cooperation.

Бібліотека інституту забезпечує потреби користувачів в інформації з усіх напрямів фахового спрямування та наукової діяльності начального закладу.

До послуг студентів абонемент і 2 читальних зали на 115 місць. Протягом року бібліотека обслуговує понад 3 тисячі читачів. Вона оснащена комп'ютерами з доступом до локальної та глобальної мереж, необхідною оргтехнікою.

Наявний фонд бібліотеки забезпечує студентів необхідною методичною та довідковою літературою. Значна увага приділяється комплектуванню бібліотеки. Закуповується література для навчання студентів за спеціальностями та напрямами підготовки. Крім того, викладацький склад постійно працює над написанням підручників, навчальних посібників, створенням комп'ютерних програм.

Бібліотечний фонд багатогалузевий і складає близько 100 тисяч примірників вітчизняної та зарубіжної літератури. Щорічно бібліотека одержує більше 70 назв журналів та газет. Одним з її надбань є фонд рідкісної книги, який нараховує близько 130 примірників. Справжніми перлинами фонду є книги кінця XIX-початку XX століття, оскільки бібліотека існує з 1895 року, одночасно із заснуванням навчального закладу.

У своїй діяльності, крім традиційних форм і методів, бібліотека застосовує комп'ютерні технології, упроваджується програма "Ірбіс" – система автоматизації бібліотеки, що відповідає всім міжнародним вимогам. Комп'ютеризація роботи бібліотеки здійснюється через формування баз даних, накопичення своєї електронної інформації. Обсяг електронного каталогу складає понад 30 тис. назв. Уся інформація бібліотечного ретро-фонду інституту також занесена в електронний каталог.

Велике значення працівниками бібліотеки надається виховній роботі: щорічно організовується понад 30 тематичних книжкових виставок, відкриті перегляди літератури, проводяться читацькі конференції, літературні вечори, диспути.

Library of the Institute provides the information needs of users in all scientific and professional areas of educational establishment.

There are 2 reading halls for 115 seats. During the year, the library serves over 3000 readers. It is equipped with computers with access to local and global networks, necessary office equipment.

Students are provided with all necessary methodological and reference books. Much attention is paid to Suppliers. Books for students in different areas of studying are being purchased. In addition, the teaching staff is constantly writing textbooks, create computer programs.

The library fund is diversified and contains about 100,000 copies of domestic and foreign literature. Every year the library receives more than 70 titles of magazines and newspapers. One of the achievements of the library is a rare book fund, which has about 130 copies. Real pearls of the fund are the books of the nineteenth and early twentieth century. The library was established in 1895, simultaneously with the establishment of the educational establishment.

In its activities, in addition to traditional forms and techniques the library uses computer technology, implemented the program "Irbis" - library automation system that meets all international standards. The formation of databases, storage of the electronic information is done with the usage of computers. The volume of electronic catalog now stands at over 30 thousand titles. All information of library retro Found of the Institute is also entered into the electronic catalog.

Library staff pays a great attention to educational work: more than 30 themed book exhibitions, open views of literature, reading conferences, literary events, and debates are organized annually.

Студентське життя – найкращий і незабутній час для молодої людини.

Нині в інституті діє 11 колективів художньої творчості, у яких займається близько 300 студентів: хор «Народне джерело», фольклорний ансамбль «Барви поля», вокальний ансамбль дівчат «Співаночка», ансамбль танцю «Перлина Полісся», гурт «Троїстих музик», ансамбль духових інструментів «Акцент», театр естрадної пісні «Vivat», драматичний гурток «Феєрія», студія сучасного танцю «Astrum», гурток вокального співу, гурток художнього читання.

Організацією роботи даних колективів здійснює відділ художньої творчості та дозвілля який очолює художній керівник інституту **Валентина Миколаївна Панас.**

Студенти інституту беруть активну участь у традиційному міжнародному фестивалі «Голосіївська весна», на якому впродовж багатьох років Ніжинський агротехнічний інститут здобуває перемогу. Також студенти інституту є лауреатами і призерами фестивалів та конкурсів «Софіївські зорі», «Барви осені», «Весняна хвиля», «Сесія», «Сівер-тон».

Активно розвивається студентський КВН-рух. Збірна команда інституту бере участь в програмах міста, області та України.

Популярними та яскравими у колективі стали урочистості з нагоди Дня працівника сільського господарства та Дня працівника освіти, посвята в студенти та вручення дипломів за участі поважних гостей, випускників навчального закладу.

Директорат, студентська та профспілкова організації опікуються створенням умов для самовираження і реалізації творчого потенціалу молодих людей.

Student life is the best and unforgettable time for a young person.

Nowadays there are 11 collectives of amateur art in the Institute, which involved about 300 students: "Narodne Dzherelo" choir, folklore ensemble "Barvy Polya" vocal group of girls" Spivanochky " ,dancing ensemble" Perlyna Polissya", ensemble" Troisti Muzyky", ensemble of wind instruments "Accent", theater of variety song "Vivat"", drama group "Fairy", studio of contemporary dance "Astrum", collectives of solo singing, art and dramatic reading.

Art and entertainment department organizes the work of these collectives **Valentina M. Panas** is its Head.

Students of the Institute actively participate in traditional inernational festival "Holosiyivska Vesna", in which for many years got prize-winning places. Students also are winners of festivals and competitions "Sofiyivski zori", "Barvy oseni", "Vesnyana hvylya", "Session", "Siver-tone."

Movement "Bright, Clever and Curious" actively develops. Combined team of the Institute participates in the city, regional and all-Ukrainian competitions.

The celebrations on the occasion of Agricultural Workers Day and Day of Teachers, dedication in students and deliveries of diplomas to graduates are always popular and bright. Honored guests and graduates usually take part in these celebrations.

Directorate, student's and Labor union organizations constantly deal with the creation of all necessary conditions for self-expression and creativity of young people.

Спорт і фізична культура дуже важливі в студентському житті. Кафедра фізичного виховання та спортклуб «Прометей» координують фізкультурний рух в інституті. Для занять спортом є всі можливості: спортивний, тренажерний, тенісний зали, спортивні майданчики.

Понад 270 студентів займаються в спортивних секціях інституту з таких видів спорту: волейбол, баскетбол, футбол, настільний теніс, рукопашний бій, туризм, гирьовий спорт, легка атлетика, шахи, шейпінг.

В інституті діє група «Здоров'я». Команда викладачів та співробітників входить в п'ятірку кращих команд аграрних ВНЗ III-IV р.а.

Традиційними в навчальному закладі є спортивно-розважальні змагання «Нумо, хлопці!», «Нумо, дівчата!»; спартакіада серед першокурсників, мешканців гуртожитків, викладачів та співробітників.

Кожного року спортсмени інституту успішно виступають на змаганнях різного рівня. Збірні команди інституту – неодноразові переможці міських, районних, обласних та Всеукраїнських змагань.

Інститут пишається студентами-спортсменами, які представляли навчальний заклад на Олімпійських іграх, Чемпіонатах світу та Європи, здобули перемоги в санному, ракетомодельному спорті, пауерліфтингу.

У літній період студенти мають можливість оздоровитися на базі відпочинку на р. Десна, де для них створені всі належні умови.

Щорічно близько 20 спортсменів стають першорозрядниками, більша частина студентства отримує юнацький розряд із різних видів спорту, підготовлено три майстри спорту, чотири кандидати у майстри спорту.

Sports and physical education are very important in a students' life. The Chair of Physical Education and Sports Club "Prometey" coordinate gymnastic movement at the Institute. All opportunities for going in for sports are created at the Institute. There are gymnasium, fitness and tennis facilities, and playgrounds.

More than 270 students are involved in sports clubs. They are as following: volleyball, basketball, football, table tennis, martial arts, tourism, lifting, athletics, chess, shaping.

The Institute has a group of "Health". The team of teachers and stuff is one of the five best teams among agrarian universities of III-IV level accreditation.

Sports and entertainment competition "Come on, guys," "Come on, girls!", Olympics among freshmen hostels residents, among faculties and staff have become traditionally at the Institute.

Every year athletes of the Institute successfully perform in the competitions of various levels. Combined teams of the Institute are the winners of town, district, regional and All-Ukrainian competitions.

The Institute is proud of its students-sportsmen who represen the educational establishment at Olimpic Games, Championships of the World and Europe and become winners in sledding, rocket sports pawerlifting.

In summer, students have the opportunity for a healthier holiday on the Desna River, where they have all necessary conditions.

About 20 sportsmen get the first grade every year. Majority of the students get the youthful grade in different kinds of sports. We have five sport- masters and ten candidates of sport-masters.

Студентське самоврядування захищає права та інтереси студентів. Представники молоді є членами Вченої ради інституту, загальних зборів трудового колективу, приймальної комісії інституту. Жодне питання, що стосується студентства, не вирішується без погодження з органами студентського самоврядування.

Голови студентських рад факультетів спільно з деканатами проводять старостати, займаються моніторингом навчального процесу.

Яскравою сторінкою в діяльності студентського самоврядування є міжнародні студентські науково-практичні конференції. Проводяться інтелектуальні та наукові конкурси. В останні роки дуже важливою стала участь у стипендіальних, виробничих програмах та грантах.

Для покращення матеріально-технічної бази в інституті діють студентські трудові загони. Вони допомагають у виконанні ремонтних робіт у навчальних корпусах та покращенні побутових умов у гуртожитках. Студенти беруть активну участь у діяльності навчально-науково-виробничого підрозділу інституту.

Студентська рада спільно з адміністрацією інституту проводить Ярмарки вакансій, тренінги, круглі столи з метою працевлаштування випускників. Навчальний заклад взяв курс на працевлаштування кращих випускників у своїх стінах. За останні 3 роки майже 20 випускників зайняли керівні посади у найвідповідальніших підрозділах інституту.

Вечори відпочинку, зустрічі з психологами, медичними працівниками, соціальними службами стали традиційними й популярними серед студентів, які проживають у гуртожитках. Переможці щорічного конкурсу на кращу кімнату нагороджуються цінними подарунками – побутовою технікою.

Студентська молодь є ініціатором і співорганізатором багатьох мистецьких, спортивних та екологічних програм в інституті.

Student self-government protects the rights and interests of the students. Representatives of the youth are the members of the Academic Council, the general meeting of the working group, the selection commission of the Institute. All questions concerning the students are solved with the consent of the student self-government.

Head of Student Councils together with the Deans of faculties held the meetings of monitors of academic groups, conduct the monitoring of the learning process.

Bright page in the student self-government activities is international student scientific conferences. Intellectual and academic competitions are constantly conducted. The participation in the scholarship, industrial programs and grants has become a very important for students in recent years.

The student labor units were organized to improve the material and technical base of the Institute. These units help in repairing work at the academic buildings and improving living conditions in the hostels. Students are actively involved in the work at teaching, research and production subdivision of the Institute.

Student Council together with the administration of the Institute conducts job fairs, workshops, roundtables regarding employment. The Institute tries to give the job to the best graduates. Over the past three years, almost 20 graduates have taken leadership positions in the most responsible sections of the Institute.

Parties, meetings with psychologists, health professionals and social services have become traditional and popular among students living in the hostels. Winners of the annual competition for the best room awarded with valuable gifts - home appliances.

Students are the initiators and organizers of many artistic, sporting and environmental programs at the Institute.

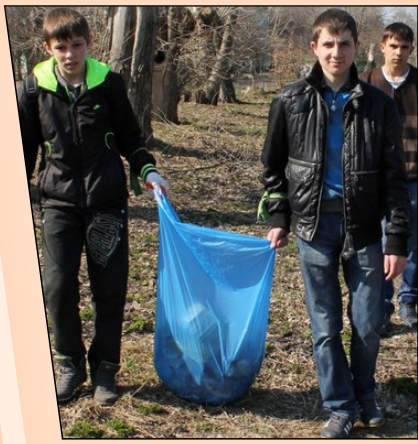

SEPARATE SUBDIVISION OF
NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE AND
ENVIRONMENTAL SCIENCES OF UKRAINE
"NIZHYN AGROTECHNICAL INSTITUTE"

10, Shevchenko St.,
Nizhyn, Chernihiv oblast,
16600, Ukraine

Tel.: +3 8 (04631) 2-52-70, 2-31-30
Fax: +3 8 (04631) 2-32-61

E-mail: natinau@ukr.net
http://www.nati.org.ua

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
"НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"

Вул. Шевченка, 10,
м. Ніжин, Чернігівська обл.,
16600, Україна

Тел.: +3 8 (04631) 2-52-70, 2-31-30
Факс: +3 8 (04631) 2-32-61

E-mail: natinau@ukr.net
http://www.nati.org.ua